

Wrocław, 28.02.2026

Dr mult. hab. Daniel Puciato, prof. AWF
Katedra Organizacji i Zarządzania
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu

Recenzja rozprawy doktorskiej autorstwa mgr Karoliny Nowak pt. *Ocena jakości usług lecznictwa uzdrowiskowego w Uzdrowisku Kopalnia Soli „Wieliczka”*, napisanej pod kierunkiem naukowym Dra hab. Zygmunta Kruczka, prof. AKF

1. Podstawa opracowania recenzji

Pismo od Przewodniczącej Rady Naukowej Akademii Kultury Fizycznej w Krakowie – Pani prof. dr hab. Magdaleny Więcek, informujące o podjętej przez Radę Naukową AKF na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2025 roku decyzji powołującej mnie na recenzenta rozprawy doktorskiej mgr Karoliny Nowak.

Niniejsza ocena ma charakter recenzji, której celem jest odpowiedź na pytanie, czy rozprawa doktorska odpowiada ustawowym warunkom określonym w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2025 r., poz. 1162.). Ocena rozprawy doktorskiej została dokonana przez pryzmat spełnienia wymagań merytorycznych i formalnych stawianych pracom doktorskim w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej, takich jak: zasadność podjętej problematyki, umiejętność prowadzenia naukowego wywodu (w tym stawianie celów, pytań i hipotez badawczych), dobór metod i technik badawczych, zawartość merytoryczna pracy, układ i struktura pracy oraz strona formalna i edytorska. Stanowi ona element postępowania o nadanie Pani mgr Karolinie Nowak stopnia naukowego doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

2. Ocena rozprawy doktorskiej

2.1. Miejsce przedmiotu badań w naukach o kulturze fizycznej

Przedmiotem badań w ocenianej pracy doktorskiej były usługi uzdrowiskowe świadczone w Uzdrowisku Kopalnia Soli „Wieliczka”. Usługi uzdrowiskowe stanowią zarówno część usług turystycznych (turystyka zdrowotna to rodzaj turystyki, a turystyka uzdrowiskowa to forma turystyki zdrowotnej), jak i usług rehabilitacyjnych (leczenie uzdrowiskowe) oraz usług odnowy biologicznej (bioregeneracja). Zarówno turystyka (jako forma rekreacji ruchowej), jak i rehabilitacja (w tym fizjoterapia) to immanentne elementy składowe (działy) kultury fizycznej rozpatrywanej w nurcie instytucjonalno-administracyjnym.

W recenzowanej pracy doktorskiej rozpatrywano ponadto m.in. usługi kinezyterapeutyczne (leczenie ruchem), w ramach których wykorzystuje się różnorodne formy aktywności fizycznej, stanowiącej centralną kategorię pojęciową nauk o kulturze fizycznej. Co warto podkreślić i docenić praca ma charakter interdyscyplinarny, gdyż ocena jakości produktów (usług, dóbr materialnych) to problematyka podejmowana zwykle na gruncie nauk o zarządzaniu i jakości.

Konstatując, przedmiot badań podjęty w ocenianej pracy doktorskiej należy zatem umieścić w obrębie: dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscypliny nauki o kulturze fizycznej oraz specjalności: turystyka i organizacja kultury fizycznej.

2.2. Objętość i struktura pracy

Recenzowana praca doktorska liczy ogółem 123 strony, w tym tekst główny liczy 103 strony, a pozostałe to: bibliografia, spisy rzeczy (wykaz tabel, wykaz rysunków), streszczenie oraz aneks złożony z 3 załączników.

Praca składa się z sześciu rozdziałów, z podziałem na część teoretyczno-praktyczną (trzy pierwsze rozdziały) i empiryczną (trzy kolejne rozdziały), o przemysłanej strukturze formalnej i merytorycznej oraz wprowadzenia i wniosków końcowych.

W dwóch pierwszych rozdziałach o charakterze teoretycznym Doktorantka dokonała analizy literatury dotyczącej: trendów i tendencji w turystyce zdrowotnej,

prognoz i trendów rozwoju turystyki uzdrowiskowej oraz istoty, klasyfikacji, znaczenia i podaży usług uzdrowiskowych w Polsce i wybranych krajach europejskich. W rozdziale trzecim, o charakterze praktycznym, Pani Magister przedstawiła charakterystykę Wieliczki jako wielofunkcyjnego ośrodka recepcji turystycznej, identyfikując jej główne walory wypoczynkowe i uzdrowiskowe, dokonując oceny poziomu rozwoju Uzdrowiska, prezentując ofertę usług turystyki uzdrowiskowej, a także wskazując na unikatowe miejsce Wieliczki na mapie polskich atrakcji turystycznych.

Przeprowadzony przegląd literatury obejmuje łącznie 97 pozycji literaturowych, monografii, artykułów naukowych oraz opracowań statystycznych, o właściwej proporcji między źródłami polsko- i obcojęzycznymi. Struktura tej części pracy jest poprawna, choć brakuje w niej części poświęconej jakości usług, co mogłoby stanowić teoretyczny kontekst dla prezentowanych w kolejnym rozdziale wyników badań własnych. W konsekwencji w bibliografii zabrakło niektórych ważnych źródeł publikacyjnych, dotyczących tego obszaru badawczego.

W kolejnych rozdziałach, mających charakter metodyczno-empiryczny, Doktorantka przedstawiła założenia metodologiczne badań własnych (cel i hipotezy badawcze, zakres i przedmiot badań oraz metody badań), charakterystykę badanych grup: kuracjuszy i pracowników oraz ocenę jakości usług uzdrowiskowych z perspektywy obu grup interesariuszy. Doktorantka wykazała, że posiada wiedzę, zarówno teoretyczną jak i empiryczną w zakresie jakości usług turystyki uzdrowiskowej oraz wykazała się umiejętnością samodzielnego prowadzenia badań w tym obszarze.

2.3. Zasadność podjętej problematyki badawczej

Tematyka badawcza wybrana przez Doktorantkę jest istotna, szczególnie ze względu na kwestie dotyczące jakości usług turystyki uzdrowiskowej. Antycypowanie czy wręcz kreowanie potrzeb turysty uzdrowiskowego to obecnie jedno z ważniejszych narzędzi doskonalenia jakości świadczonych usług, pozwalających na przyciągnięcie nowych segmentów turystów uzdrowiskowych, co determinuje uzyskanie i utrzymanie przewagi konkurencyjnej. Jest to szczególnie widoczne

w turystyce uzdrowiskowej, gdzie retencja turystów odbywa się poprzez subiektywne doświadczenie, odczucia i wspomnienia związane z kompetencją (fachowością) obsługi, stanem infrastruktury i wyposażenia obiektów, panującą atmosferą, w tym artefaktami, itp. Dotyczy to szczególnie mocno segmentu klientów komercyjnych uzdrowisk, który przypuszczalnie będzie miał kluczowe znaczenie dla dalszego ich rozwoju w polskiej rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Aby zbudować odpowiedni produkt turystyki uzdrowiskowej jakość musi być przedmiotem nieustannego monitoringu i ciągłych analiz, także z wykorzystaniem kwalimetrii.

Doktorantka podjęła ważny, aktualny i interesujący problem, jakim jest ocena jakości usług świadczonych w Uzdrowisku Kopalnia Soli „Wieliczka”, z perspektywy różnych grup interesariuszy, tj.: kuracjuszy i pracowników.

W kontekście powyższego, wybór tematu rozprawy doktorskiej uznać należy za trafny i właściwy zarówno w wymiarze poznawczym, jak i aplikacyjnym. Wyniki badań Doktorantki mogą stanowić cenną wskazówkę dla potencjalnych kierunków dalszych badań naukowych, jak również dla podmiotów uzdrowiskowych, czy przedsiębiorstw turystycznych w obszarze rekomendacji dla procesu modelowania i poprawy jakości usług turystycznych. Recenzowana rozprawa jest zatem wartościowym opracowaniem w zakresie jakości usług turystyki uzdrowiskowej. Tytuł jest zgodny z treścią poszczególnych części pracy. Doktorantka poszczególnymi rozdziałami i podrozdziałami wypełnia zakres tematyczny zapowiedziany w tytule rozprawy. Treść pracy jest ułożona z zachowaniem równowagi między treściami poznawczymi oraz aplikacyjnymi.

2.4. Temat rozprawy, cel, problemy i hipotezy badawcze

Temat rozprawy podjęty przez Doktorantkę należy uznać za istotny z punktu widzenia teorii i praktyki nauk medycznych i nauk o zdrowiu, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o kulturze fizycznej.

Wstęp do rozprawy w zasadzie spełnia wszystkie wymogi stawiane tej części pracy. Zawarte są w nim: uzasadnienie wyboru problematyki badań, szczególnie w kontekście przesłanek praktycznych, syntetyczne wprowadzenie do

problematyki badań, schemat postępowania badawczego, opis struktury dysertacji oraz miejsce problematyki badawczej w naukach o kulturze fizycznej.

Brakuje w nim jednak wyraźnie zidentyfikowanej luki badawczej określonej we wprowadzeniu lub po zakończeniu przeglądu literatury, którą Doktorantka chciałaby dzięki swoim badaniom zniwelować. Ponadto uzasadnienie wyboru problematyki badawczej jest za bardzo zdominowane przesłankami praktycznymi, kosztem przesłanek poznawczych (teoretycznych). Relacje między tymi dwoma aspektami powinny być rozłożone nieco bardziej proporcjonalnie. Warto byłoby również w tej części rozprawy wyjaśnić nieco czytelnikowi główne kategorie terminologiczne, np. te związane z jakością, zarządzaniem jakością, czy oceną jakości usług. W części dotyczącej miejsca problematyki badawczej w naukach o kulturze fizycznej, kulturę fizyczną zdefiniowaną wyłącznie w oparciu o pogląd Zbigniewa Krawczyka, pomijając tak ważnych teoretyków polskich nauk o kulturze fizycznej jak profesorowie: Wiesław Osiński, Maciej Demel, Alicja Skład, czy związany z Akademią Kultury Fizycznej w Krakowie Henryk Grabowski.

W rozdziale czwartym przedstawiono przedmiot, cel, hipotezy i pytania (problemy) badawcze. Przedmiotem badań były usługi uzdrowiskowo-rehabilitacyjne świadczone w Uzdrowisku Kopalnia Soli „Wieliczka”. Celem dysertacji była ocena poziomu jakości tych usług jako kluczowego elementu turystyki zdrowotnej oraz identyfikacja czynników wpływających na odbiór i skuteczność terapii realizowanych w ramach pobytów uzdrowiskowych.

W pracy sformułowano następujące hipotezy:

Hipoteza 1: Usługi uzdrowiskowo-rehabilitacyjne świadczone w Kopalni Soli „Wieliczka” w opinii kuracjuszy świadczone są na wysokim poziomie

Hipoteza 2: Wysoki poziom obsługi personelu uzdrowiska (kompetencje, uprzejmość, indywidualne podejście) zwiększa zadowolenie pacjentów

Hipoteza 3: Z oferty uzdrowiska korzystają zarówno obywatele Polski a także zagraniczni kuracjusze

Hipoteza 4: Doświadczenia kuracjuszy podczas pobytu w uzdrowisku wpływają na ich skłonność do rekomendacji placówki innym osobom

Główny problem badawczy uściślono w postaci pięciu pytań (problemów) szczegółowych, a mianowicie:

1. Jak kuracjusze oceniają jakość usług uzdrowiskowo-rehabilitacyjnych świadczonych w Uzdrowisku Kopalnia Soli „Wieliczka”?
2. Które elementy oferty leczniczej i rekreacyjnej Uzdrowiska są uznawane przez pacjentów za najbardziej atrakcyjne i wpływające na ich satysfakcję z pobytu?
3. Jakie formy aktywności zdrowotnych i rekreacyjnych (np. zabiegi fizjoterapeutyczne, masaże lecznicze czy zabiegi pielęgniarские) cieszą się największą popularnością wśród pacjentów uzdrowiska?
4. W jakim stopniu doświadczenia pacjentów podczas pobytu w uzdrowisku wpływają na ich decyzję o rekomendacji usług innym osobom?
5. Jaki odsetek kuracjuszy korzystających z usług Uzdrowiska Kopalnia Soli „Wieliczka” stanowią osoby z zagranicy, a jaki – obywatele Polski?

Cel, problem główny, hipotezy i problemy szczegółowe są w zasadzie poprawne i odpowiadają zakresowi przedmiotowemu pracy. Cel pracy: „ocena poziomu jakości tych usług jako kluczowego elementu turystyki zdrowotnej oraz identyfikacja czynników wpływających na odbiór i skuteczność terapii realizowanych w ramach pobytów uzdrowiskowych”, stanowi jednak faktycznie dwa oddzielne cele, które należało rozdzielić. Hipoteza 3: „Z oferty uzdrowiska korzystają zarówno obywatele Polski a także zagraniczni kuracjusze” jest oczywista i nie powinna stanowić hipotezy w pracy naukowej. Nieuprawnione jest ponadto używanie pojęcia „wpływ” (hipoteza 3, pytanie badawcze 4). W tym przypadku trudno bowiem mówić o prostym mechanizmie przyczynowo-skutkowym. W rzeczywistości społecznej potencjalne związki doświadczeń kuracjuszy z pobytu w uzdrowisku z późniejszym rekomendowaniem tych usług innym osobom, mają charakter o wiele bardziej złożony, dlatego należało w tym przypadku zastosować takie terminy, jak: związek, korelacja, oddziaływanie czy asocjacja. Zbyteczne, w mojej opinii, jest także stosowanie pojęcia „usługi uzdrowiskowo-rehabilitacyjne”. Usługi rehabilitacyjne, podobnie jak inne rozpatrywane w pracy, np. pielęgniarские, dietetyczne, czy odnowy biologicznej, są w tym przypadku częścią usług uzdrowiskowych, więc poprawniejsze byłoby

posługiwaniem się wyłącznie pojęciem szerszym, a więc „usługi uzdrowiskowe”. Pewnym mankamentem tej części dysertacji jest brak celów praktycznych (aplikacyjnych), które w aspekcie podjętej problematyki badawczej wydają się być istotne. Również cała praca jest mocno osadzona w praktyce gospodarczej, co stanowi o jej dużej wartości i powinno zostać wyeksponowane w celach rozprawy. W przyszłości rekomenduje także uzasadnienie każdej stawianej hipotezy wynikami badań innych autorów, które uprawniają do takiego a nie innego ich konstruowania.

2.5. Ocena wartości merytorycznej pracy

Wartość merytoryczną rozprawy oceniam pozytywnie. Układ pracy nie budzi większych zastrzeżeń. W rozdziale pierwszym zatytułowanym „Współczesne trendy i tendencje w turystyce zdrowotnej” dokonano ich identyfikacji zarówno w kontekście turystyki zdrowotnej, jak i uzdrowiskowej oraz przedstawiono prognozy dotyczące rozwoju turystyki w uzdrowiskach. Rozdział oceniam pozytywnie, choć brakuje w nim, w mojej ocenie, wskazania trendów wynikających z uwarunkowań demograficznych (np. starzenie się polskiego społeczeństwa), ekonomicznych (np. wzrost poziomu życia), czy kulturowych (np. zwiększenie zainteresowania aktywnym stylem życia) oraz uzasadnienia, dlaczego Autorka za istotne uznała akurat te, a nie inne trendy w zakresie turystyki zdrowotnej (uzdrowiskowej). W podrozdziale dotyczącym prognoz rozwoju turystyki w uzdrowiskach skoncentrowano się natomiast na ich jakościowym (strukturalnym) aspekcie, pomijając kluczowy dla procesu prognozowania aspekt ilościowy.

W rozdziale drugim „Usługi uzdrowiskowe” zdefiniowano pojęcie usług uzdrowiskowych, zarówno w ujęciu naukowym, jak prawnym. Punktem wyjścia była tutaj analiza współwystępowania słów kluczowych w badaniach nad turystyką zdrowotną i uzdrowiskową. Takie podejście jest właściwe i jest obecnie coraz częściej stosowane w pracy naukowej. W rozdziale dokonano także poprawnej klasyfikacji usług uzdrowiskowych, wskazano ich znaczenie i dokonano syntetycznej inwentaryzacji podaży usług uzdrowiskowych w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej. Rozdział uważam za bardzo interesujący, choć brakuje mi w nim zdefiniowania pojęcia „usługi”, co zgodnie z podejściem dedukcyjnym, mogłoby się dobrze

wpisywać w zasadę „od ogółu do szczegółu” oraz identyfikacji najważniejszych cech usług uzdrowiskowych, które odróżniają je od innych rodzajów usług społecznych i rynkowych. Pewnym mankamentem jest również brak podrozdziału (lub nawet rozdziału), w którym Autorka dokonałaby charakterystyki procesu zarządzania jakością w podmiotach uzdrowiskowych. Należało w tym przypadku sięgnąć do większej liczby publikacji z obszaru nauk o zarządzaniu i jakości.

W rozdziale trzecim pt. „Wieliczka jako wielofunkcyjny ośrodek recepcji turystycznej” zaprezentowano najważniejsze walory wypoczynkowe i uzdrowiskowe (położenie, klimat, wody mineralne), opisano rozwój Uzdrowiska i rehabilitacji na obszarze miasta i gminy Wieliczka, zinwentaryzowano ofertę usług leczniczych w Wieliczce oraz dokonano charakterystyki Kopalni Soli w Wieliczce jako flagowej atrakcji turystycznej Polski. Rozdział oceniam pozytywnie i nie wnoszę do niego żadnych uwag i sugestii.

Rozdział czwarty „Badania jakości usług uzdrowiskowo-rehabilitacyjnych w Wieliczce” zawiera założenia metodologiczne badań własnych. Przedstawiono w nim cele, hipotezy i problemy badawcze, opisano zakres i przedmiot badań, dokonano charakterystyki metod, technik i narzędzi badawczych, przedstawiono materiał badań (badane grupy kuracjuszy i pracowników) oraz dokonano omówienia wyników badań.

W rozdziale tym niezbyt precyzyjnie opisano dobór próby badawczej. Nie wskazano minimalnej, wymaganej wielkości próby badawczej oraz sposobu doboru jej uczestników. Prawdopodobnie zastosowano dobór celowy, co jest zasadne. Jednak uzasadnienie doboru (kryteria włączenia i wyłączenia z badań) powinny być precyzyjniej opisane. Brakuje także opisu metod analizy statystycznej.

Głównymi metodami badawczymi wykorzystanymi w pracy były: przegląd literatury, analiza dokumentów, studium przypadków, sondaż diagnostyczny – technika ankietowa oraz *mystery shopping* (badanie tajemniczego klienta). Triangulację metod badawczych (ilościowe i jakościowe) należy uznać za dobry sposób na urzetenienie wyników badań. Zastosowanie podejścia SERVQUAL do oceny jakości usług także należy uznać za bardzo trafne. Niestety wykorzystano je jedynie

fragmentarycznie, gdyż nie dokonano oceny jakości oczekiwanej i doświadczanej oraz nie wyznaczono potencjalnych luk jakości jakie między nimi występują. Zastosowanie całościowej metodyki SERVQUEL pozwoliłoby na pogłębienie analiz wyników badań własnych. Ponadto nie określono w jaki sposób przeprowadzono badania na obcokrajowcach, np. czy zastosowano kwestionariusze w różnych wersjach językowych.

W ramach technik analizy statystycznej zastosowano analizę struktury oraz wybrane miary statystyki opisowej (średnie arytmetyczne, mediany, dominanty i odchylenia standardowe). W przyszłych badaniach rekomenduję zastosować bardziej zaawansowane instrumentarium statystyczne, dzięki czemu możliwe będzie realne testowanie postawionych hipotez, wychwycenie rzeczywistych różnic międzygrupowych lub ich braku, czy potencjalnych korelacji np. między dokonanymi ocenami jakości a zmiennymi społeczno-ekonomicznymi cechującymi badanych. W przyszłości proponuję ponadto ostrożniej podchodzić do analiz statystycznych cech rangowych (porządkowych), w tym skokowych, np. skali Likerta. Są to cechy pochodzące ze skali słabej. Cechy porządkowe mają własność tożsamości i relacje uporządkowania. Wyznaczanie równości, mniejszości i większości to jedyne działania matematyczne, jakie sensownie można wykonać na wartości tych cech. Wartości cech rangowych porządkują wprawdzie jednostki, lecz bez oznaczenia ich odległości (różnice między wartościami są takie same – jednostkowe). Działania odejmowania czy dodawania, mnożenia czy dzielenia są w tym przypadku nieuprawnione. Nie powinno się zatem wyznaczać klasycznych miar średnich (średnia arytmetyczna) i absolutnych miar zmienności (odchylenie standardowe), lecz kwantyle, np. medianę (co zrobiono) i odchylenie ćwiartkowe (czego nie zrobiono).

W dalszej części rozdziału opisano wyniki badań nad jakością usług uzdrowiskowych prezentując preferencje kuracjuszy w zakresie: diagnostyki, masażu terapeutycznych, fizykoterapii, kinezyterapii, zabiegów pielęgniarstwa, diety i odnowy biologicznej. Przedstawiono także wyniki badania opinii kuracjuszy na temat personelu w kontekście usług: recepcyjno-informacyjnych, fizjoterapeutycznych, pielęgniarstwa i lekarskich. Dokonano ponadto opisu wyników badań dotyczących

opinii personelu na temat jakości usług świadczonych w Uzdrowisku, także w aspekcie potencjalnych braków i rekomendowanych kierunków zmian. Przedstawione wyniki badań własnych o charakterze ilościowym uzupełniono badaniami jakościowymi – mystery shopping, w których uwzględniono następujące usługi uzdrowiskowe: masaże lecznicze, zabiegi fizykoterapeutyczne, kinezyterapię, zabiegi pielęgniarstwa, konsultacje dietetyczne i zabiegi z zakresu odnowy biologicznej. Rozdział ten, obok wcześniejszych uwag, oceniam pozytywnie.

W rozdziale piątym przedstawiono odpowiedzi na postawione pytania badawcze oraz zweryfikowano hipotezy. Zrobiono to poprawnie, choć pewne wątpliwości budzi przeprowadzenie weryfikacji Hipotezy 4: „Doświadczenia kuracjuszy podczas pobytu w uzdrowisku wpływają na ich skłonność do rekomendacji placówki innym osobom”. Miało ono bowiem charakter czysto intuicyjny, gdyż nie było przeprowadzone w oparciu o konkretną technikę analizy statystycznej. Ustosunkowanie się do każdej z hipotez poparte było także elementami polemicznymi (dyskusyjnymi), co jest właściwe.

W rozdziale szóstym „Dyskusja” Autorka dokonała podsumowania wyników przeprowadzonych badań i skonfrontowała je z niektórymi badaniami innych autorów. Zrobiła to w zasadzie poprawnie, choć w tej części brakuje odniesienia do kilku ważnych prac i polemiki z uzyskanymi w nich wynikami. W przyszłości proponuję „dyskutować” zarówno te wyniki badań własnych, które znajdują odzwierciedlenie w wynikach badań innych autorów, jak i te które są z nimi rozbieżne. Takie podejście pozwoli na pogłębienie dyskusji i uzyskanie wielu ważnych wskazówek dotyczących chociażby ograniczeń czy wkładu badań własnych do systemu wiedzy.

Część pracy pt. Wnioski końcowe obejmuje podsumowanie uzyskanych wyników badań własnych, rekapitulację i ustosunkowanie się do stopnia realizacji celów pracy, identyfikację najważniejszych ograniczeń zrealizowanych badań oraz wskazanie potencjalnych kierunków dalszych badań. Poszczególne elementy tej części pracy zostały sformułowane poprawnie. Pewnym mankamentem jest zbyt ogólny charakter wniosków, które ze względu na ograniczenie próby badawczej – brak reprezentatywności spowodowany celowym doбором i zbyt małą liczebnością –

powinno się odnosić wyłącznie do badanych jednostek (kuracjuszy, pracowników, Uzdrowiska). W tej części brakuje także, w mojej ocenie, identyfikacji najważniejszych wniosków (rekomendacji) praktycznych dla Uzdrowiska, ewentualnie dla innych podmiotów turystyki uzdrowiskowej, dotyczących potencjalnych sposobów poprawy jakości świadczonych usług. Tego rodzaju rekomendacje powinny być sformułowane odrębnie dla produktów uzdrowiskowych oferowanych: turystom krajowym versus turystom zagranicznym, oferty finansowanej w ramach NFZ versus oferty komercyjnej, czy usług leczenia uzdrowiskowego versus usług odnowy biologicznej. Należało także uwypuklić wkład dysertacji do systemu nauk o kulturze fizycznej.

2.6. Strona formalna i edytorska dysertacji

Strona formalna, w tym redakcyjna, nie budzi większych zastrzeżeń. Praca nie zawiera także większych błędów strukturalnych. Opiera się na poprawnie dobranej literaturze krajowej i zagranicznej, a relacja między wydawnictwami zwartymi i ciągłymi jest prawidłowa. W przeglądzie literatury nieco brakuje natomiast najnowszych publikacji z czasopism o zasięgu międzynarodowym o tematyce jakości usług turystyki zdrowotnej i wysokim wskaźniku oddziaływania. Jako materiały źródłowe do pracy wykorzystano także akty prawne oraz strony internetowe.

Jednolitość edycyjna pracy, układ stron, czcionka, sposób robienia przypisów oraz oznaczenia części pracy nie budzą większych zastrzeżeń. Dostrzeżone błędy o charakterze interpunkcyjnym i literowym są jednostkowe. Niekonsekwentnie, raz małą, raz wielką literą, Autorka zapisywała w pracy termin „Uzdrowisko”. W tym przypadku – część nazwy własnej – poprawny jest zapis wielką literą. W pracy zdarzały się także wyrazy potoczne, a nawet pejoratywne, np. „klientela”. Również w opisie rycin błędnie stosowano kategorię pojęciową „ilość”. W przypadku kategorii policzalnych (badani, osoby, kuracjusze) poprawny zapis to „liczba”. Spis treści jest zbyt szczegółowy – zwyczajowo umieszcza się w nim rozdziały i podrozdziały, bez punktów i wykazu załączników. Liczba tabel i rysunków jest wystarczająca, a interpretacja graficzna dobrze uzupełnia tekst pracy. Spisy rzeczy są poprawne. Przypisy i bibliografia także, choć niekiedy Autorka w przypisie odwołuje się do

źródła wtórne, a nie do pierwotnego. W zakresie strony formalno-edycyjnej pracę oceniam pozytywnie.

3. Konkluzja końcowa

Przedłożoną do recenzji rozprawę doktorską mgr Karoliny Nowak oceniam pozytywnie. Praca dotyczy ważnej i aktualnej problematyki oraz ma znaczenie poznawcze, wzbogacające wiedzę w zakresie jakości usług turystyki uzdrowskiej. Poczynione wcześniej uwagi, z których część ma charakter dyskusyjny, marginesowy lub wyłącznie techniczny, nie obniżają jej wartości oraz nie wpływają negatywnie na ocenę końcową.

Należy podkreślić, że rozprawa doktorska mgr Karoliny Nowak spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawnymi, w zakresie wykazania się przez Doktoranta ogólną wiedzą teoretyczną w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej oraz umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, a także stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.

W mojej opinii praca mgr Karoliny Nowak pt. *Ocena jakości usług lecznictwa uzdrowskiego w Uzdrowisku Kopalnia Soli „Wieliczka”*, spełnia warunki zawarte w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2025 r., poz. 1162.) i niniejszym wnoszę o dopuszczenie jej do kolejnych etapów postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

Z wyrazami szacunku i uznania
Dr mult. hab. Daniel Puciato, prof. AWF

Dokument
podpisany przez
Daniel Jan Puciato
Data: 2026.02.28
14:07:22 CET